

Stanislav ŠABLICA, Utváření jihočeské paměti v pojetí F. M. Čapka.

Diplomová práce PF JU, České Budějovice 2015, 86 s. + přílohy.

Posudek vedoucího práce:

Stanislav Šablica se osobností jihočeského (amatérského) historika Františka Miroslava Čapka zabýval již ve své bakalářské práci, kterou pojal jako klasický biografický text. V případě magisterské práce se naopak rozhodl pro pojetí velmi odlišné, jakkoli navazující na jeho předchozí výzkumy, ovšem tak, aby se vyhnul opakování údajů a myšlenek. Diplomovou magisterskou práci postavil na konceptu paměti, identity, ale také myšlenkových (mentálních) map, výrazně byl ovlivněn i francouzským konceptem míst paměti (Pierre Nora ale i Maurice Halbwachs aj., včetně v poslední době se výrazně rozrůstající české recepcí dané problematiky), který zajímavě rozšiřuje i na problematiku „prostorů“ paměti. Velké ocenění si v tomto smyslu zaslouží již první – teoreticko-metodologická – kapitola, která osvětluje přístupy, které se odrážejí v následujících dvou kapitolách věnovaných aktivitám F. M. Čapka a jeho chápání (jiho)české identity a utváření paměťových stop jihočešství, zejména v prostředí Blat a Doudlebska.

Diplomant dokázal plasticky přiblížit aktivity F. M. Čapka, jeho úsilí o připomínání Jakuba Kubaty (pomník, škola, publikace), jeho podíl na 28. říjnu 1918 v Českých Budějovicích, ale i řadu dalších aktivit (úsilí o odhalování pamětních desek či pomníků v Českých Budějovicích a v Českém Krumlově, budování mostu v Doudlebech apod.).

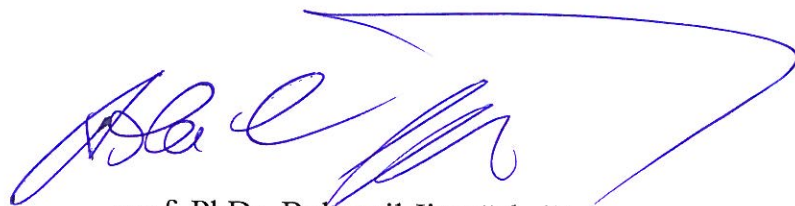
Budování pomníku Jakuba Kubaty jako symbolu češství, odporu svobodných (českých) sedláků proti (německé) vrchnosti nepochybně bylo jedním z vrcholných okamžiků v životě F. M. Čapka; pomník fungoval, jak Stanislav Šablica dokládá, do roku 1918 v kontextu symbolických sítí českého národa a zejména českého jihu, jako jednoznačné místo paměti, mýtus nezdolnosti Čechů – Kubata tak měl jednoznačně mýtotvorný potenciál srovnatelný např. s Janem Kozinou, ale po roce 1918 se už nedařilo přeznačit toto místo paměti tak, aby fungovalo i v nezávislé Československé republice, zvl. po roce 1948 Jakub Kubata víceméně zapadl, upadl do zapomnění a

symbolem jihočeského odporu se stal Jan Žižka (Kubata se jako symbol selství nehodil do éry budování JZD), dnes je tak jako symbol zapomenut, jakkoli jeho socha stále patří k dominantám Blat (Žižkův pomník na tom ovšem dnes není o mnoho lépe). Paměť míst – oživovaná i Čapkovými knihami a přednáškami – měla připomínat dva základní kraje, které Čapek miloval, Blata a Doudlebsko, jako stěžejní oblasti uchovávající po staletí a tisíciletí českou nezávislost a hrdost v boji s Němci – v tomto směru Čapek jednoznačně byl ovlivněn romantismem, jak Stanislav Šablica sám poznamenává.

K práci nemám podstatnější připomínky (snad kapitola 3.3 je trochu nadbytečná, jakkoli asi měla shrnout Čapkův příběh v dějinách 20. století), oceňuji zajímavé přílohy, včetně geografických orientačních vyobrazení Blat a Doudlebska, také po pravopisné a stylistické stránce nemám podstatnější připomínky, jen výjimečně se objeví nějaký překlep.

Práce je postavena na rozsáhlé pramenné základně, bezpečně je zakotvena v literatuře k regionalismu, konceptům paměti, identity, ale i k dějinám jako takovým a mytologickému uvažování o minulosti. S potěšením ji **doporučuji k obhajobě**.

Hodnocení: výborně

prof. PhDr. Bohumil Jiroušek, Dr.

České Budějovice 15. 5. 2015